

**Je'ej tì ye'ej tyihuo'tayú'sej
a'íjna i San Pablo a'íijma i maj
Galacia jo'cháatima'caa**

Pablo pu hua'tyojtye'

¹ Nyáaj i nyaj Pablo pué'een, camu i tyeítyee nyojo'ta'ítyaca' camu majta a'íimaj na'antyíhuoj, sulu a'íí pu i Jesús tì ajta Círiistu' pué'een, ajta i Dios i tì tavástara' pué'een, i tì jaatájuurityej a'íjci i Jesús, ² néijmi'caa jamuán i nye'ihuáamua', yatuj já'muatyojtye' mua'ajmaj mu siaj jusi'rii a Galacia. ³ Che' i Dios ajta i tavástara' a'íjna i Jesús tì ajta Círiistu' pué'een, miche' a'íin tyámua' tyajamuaatá'an, majta jamuaatyápua'ritye'en i já'muatzajta'. ⁴ I Círiistu' pu huatóoa' tì huámui'nyij tajitzé ma'can, tì'ij tajapuá huatáyuunyij a'íijma jimi i maj je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij i maj a'yan huacháatímee i cháanacaj japua, a'yaa pu tyá'ajxié'vi'ra' i Dios i tì tavástara' pué'een. ⁵ Tyiche' tyé'tyojtzi're'ej i Dios jusén jíme'. Che' a'yan tyá'ra'nyij.

*Capu siij ajtáhua'aj majá'hua' i nyúucarij i ti
jin i Dios tii'rátoonyij*

⁶ Je'ej nu pua'aj tyo'tányamua'aj a'íjci jíme' siaj jiye'tzín ajtacíj i Dios jimi, i tì jamuaatajé ja'muaseratya'aj i Círiistu' jimi a'chu tì já'muaxie've', mua'aj xu sij seríj séej ántzaahuaj i nyúucarij. ⁷ Majta quee capu siij ajtáhua'aj

í nyúucarij séejre'. Sulu séecan mu séejre' í maj já'mua'ítziitye', majta tyí'tyese' mej mij seequéj jáa'uurej í nyúucarij í Ciriistu' tì jaxaj. ⁸ Ajta tipua'aj a'tíj seequéj tyajá'mua'ixaatye'ej í nyúucarij tiquee a'yan namuajre' je'ej tyaj tyeríj tyajamuá'ixaa, che' í Dios puéjtzij jaatá'an, capu je'ej a'tíj tì pué'een tipua'aj nyáaj, na'ríij síjj í tì tyí'huiire' u tajapuá. ⁹ Nu'ríj anaquéej a'yan tyataxájtaca' ajta ijíij nu nyajtáhua'aj jaataxájtaj. Tipua'aj a'tíj seequéj tyajá'mua'ixaatye'ej í nyúucarij tiquee a'yan namuajre' tì'íj í siaj seríj ja'antzaahuaj, che' í Dios puéjtzij jaatá'an.

¹⁰ Canu nyáaj a'yan tyá'huoo nyej nyij tyámua' tyu'tyá'ítzeere'en í tyétyacaa jimi, sulu nyej nyij tyámua' tyu'tyá'ítzeere'en í Dios jimi. Canu a'yan tyá'huoo mej mij í tyétyacaa tyámua' nyoho'seejra. Tipua'aj a'yan nyetyá'xie'va'aj maj a'íimaj tyámua' nyoho'seejra, canu che' a'íin pue'een í tì jahuiire' í Ciriistu'.

Ciriistu' pu í Pablo antyíhuo

¹¹ Siata'aj a'yan tyáamua'reej nye'ihuáamua', í nyúucarij í nyaj já'mua'ixaatye' capu í tyeítyee jimi já'ma'can. ¹² Canu ja'ancuriáa' í tyeítyee jimi, capu ajta a'tíj naamuá'tyej, sulu a'íj nu jimi í Ciriistu' ja'ancuriáa', a'íí pu ajta naatá' nyej nyij jáamua'tyij.

¹³ Sajta mua'aj xu'ríj tyí'namuajraca'aj je'ej nyaj tyi'tyínyecha'íica'aj jájcuaí ímuáj nyati'íj nyooj já'astyajca'aj í huá'yi'raj í maj Israel jitze ajtyáma'can, nyajta je'ej pua'aj huá'uuriajca'aj a'íijma í maj jusi'rii í Dios jimi, nyetyí'tyasa'ca'aj

nyaj néijmi'caa antyipuá'ritye'en. ¹⁴ Jéetze' nu janamuajraca'aj i nyahuásimua'ci'ij yi'ráj, nyajta nu néijmi'caa mue'tijca'aj i nyaxa'aj tyeítyee i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'íjci jíme' i nyaj já'astyajca'aj i tayi'ráj. ¹⁵ Ajta ti'ij ja'ránajchaca' i Dios ti'ij na'antyíhuoonyij nyati'ij quee xu nié'huacaj, a'íi pu naatajé juxié'vi'ra' jíme', ¹⁶ nyej nyij jáamua'tyij i yójra', nyajta je'en huo'té'exaatye'en i nyúucaria'ra' a'íjma i maj quee Israel jitze ajtyáma'can. Canu a'tíj jimi ja'tanyéj ti'ij a'íin tyináamua'tyej je'ej nyaj tyi'tíj jin huárinyij, ¹⁷ canu nyajta a'áa jo'mej a Jerusalén nyej nyij huó'muaarej a'íjma i maj anaquéej antyíhuaviihuaca' nyati'ij quee xu nyáaj, sulu je'en nu a'áa ja'tanyéj a Arabia, nyati'ij tányij huariá'raa a Damasco.

¹⁸ Ti'ij huéeicaj nyinyi'ra'aj mu tyojo'ma'aj, aj nu nyij a'áa jo'mej a Jerusalén nyej nyij jáamua'tyij a'íjci i Pedro, hua'puaj iteerij nu nyij á'tyeej nyaj jamuán ajo'caj. ¹⁹ Canu a'tíj a' jo'séj ti hua' jitze ajtyáma'can a'íjma i maj antyíhuaviihuaca', a'íj nu'uj i Santiago i ti ihuáaria'ra' pué'een i tavástara'. ²⁰ A'yaanu tyajá'mua'ixaatye' tzáahuaty'i'ra'aj jíme' ti i Dios ajta jamua'reej nyej quee hue'tzij jin tyajá'muayu'se'ej.

²¹ Aj nu nyij tányij a'áa jo'mej i séej chuéj japua a'ájna a Siria, nyajta a Cilicia. ²² Majta a'íjma i maj Judea jo'cháatimee i maj majta Círiistu' jimi séejre', camu nyamua'tyajca'aj. ²³ A'íj mu'uj nyúucarij namuajraca'aj tijin: "I ti ará'tyeej je'ej pua'aj ta'uuriajca'aj, ijíij pu huá'ixaatye' i

tyeítyee mej mij ja'antzaahuaty'e'en i nyúucarij
ti ará'tyeej ja'antyipuá'irtyamu'ca'aj." ²⁴ Majta
a'iimaj, tyámua' mu tya'tá'caria'aj i Dios nyéetzij
jíme'.

2

*A'íi mu i maj tamuáamuata' japuan hua'puaj
ará'asej jaataxié'vej a'íjci i Pablo*

¹ Tí'íj arí a'yan tyoomá'caj tamuáamuata'
japuan muáacuaj nyinyi'ra'aj, nyajtáhua'aj nu
a'áa jo'mej a Jerusalén a'íjci jamuán i Bern-
abé, nyajta nu a'íj jo'ví'tij i Tito. ² A'áa
nu jo'mej, ji'nye i Dios pu a'yan tyinaataséjra
ti a'yan tyúuxie'va'ca'aj nyaj a'áa jó'me'en.
A'áa nu nyij huó'ixaaj i nyúucarij i nyaj
huó'ixaatye'sij a'iijma i maj quee Israel jitze
ajtyáma'can. Avíitzij nu jin a'yan huaríj hua'
jimi i maj tyihuá'ijtye', ta'aj ij huataséjre'en
nyaj quee huáapua'aj nyana'aj tyí'muarie'ca'aj.
³ Ajta quee capu a'yan tyu'ríj je'ej maj i
séecan tyá'xie'va'ca'aj, ji'nye a'íjna i Tito
i ti nyajamuáantaca'aj ajta hua' jitze aj-
tyáma'cantaca'aj i griego, camu a'yan tyaaaata'íj
ti'ij ja'antyisíjchej i junavíj. ⁴ Séecan i maj
a'yan tyúusejrataj maj tajitzé ajtyáma'can, a'íi
mu aviítzij jin utyájrupij ityájma tzajta', mej
mij taa'eeve'en je'ej tyaj ye'ej tyityetyítacha'íij
i Ciríistu' jimi, mej mij majtáhua'aj ca'nyérij
jin tyitaata'íjtye'en i nyúucarij jíme' i maj jin
tyí'ijta. ⁵ Catu huo'ta' mej mij taamué'tin,
ji'nye a'yaa tu tyá'xie'va'ca'aj ti ja'mua tzajta'

séjre'ej i nyúucarij tì ji're'can jíme' i tì jin Dios jamui'rátosij.

⁶ Majta a'íimaj i maj huápui'íj juxie've', camu je'ej tyéejtyoj mej mij tyi'tíj jájcuán naaté'exaatye', ajta capu nyejitzé juxie've' a'tyán maj pué'een a'íimaj, ji'nye capu i Dios a'íj jin tyihuá'xijtye' je'ej tì siij huasé'rín. ⁷ Majta a'íimaj, a'ya mu tyáamua'reeri' tì i Dios a'yan tyinaata'ítyaca' nyej nyij huo'té'exaatye'en i nyúucaria'ra' a'íijma i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, a'yájna tì'íj ajta a'íj tyu'ta'ítyaca' i Pedro, tì'íj huo'té'exaatye'en i nyúucarij a'íijma i maj Israel jitze ajtyáma'can. ⁸ Ji'nye a'íjna i Dios a'íj tì huata'ítyaca' i Pedro a'íijma jimi i maj Israel jitze ajtyáma'can, a'íi pu cha'taj na'aj nyéetziж naata'ítyaca' nyej nyij a'íijma jimi ujó'me'en i maj quee Israel jitze ajtyáma'can. ⁹ Ajta a'íjna i Santiago, ajta i Pedro, ajta i Juan, a'íi mu a'íjna jin antyúumua'reeriaca'aj mej mij huó'cha'iin i maj i Dios jimi séejre', a'ya mu tyáamua'reeri' tì i Dios a'íjna jin na'antyíhuoj, ajta ta'aj ij ootámiteere'en maj meríj taataxié'vej, a'íi mu tyámua' tyitajcha'íij muá'raa nyéetziж majta a'íjci i Bernabé, a'íi mu mij a'yan tyaaxá'pui'intarej tyej tyij ityáj ujó'ju'un a'íijma jimi i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, majta a'íimaj a'íijma jimi i maj Israel jitze ajtyáma'can. ¹⁰ A'íi mu taatáhuaviiri' tyaj a'íijma ootámua'reej i maj quee je'ej tyéejviicue', a'íj nu nyij jin ootyényaca'an nyej nyij nyaxie've'ra' jin a'yan huárinyij.

Pablo pu jajtyá'xij a'íjci i Pedro a'ájna a Antoquía

¹¹ Ajta a'íjna i Pedro, ti'íj a'áa ja'tanyéj a Antoquía, nyáaj nu jajtyá'xij, ji'nye a'íj pu tyi'tíj jin quee xá'pui' rijcraj. ¹² Ji'nye hua' jamuán pu tyí'cua'caria'aj a'íjma i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, 'asta mana'aj quee séecan ará'aj i Santiago ti uhuojo'ta'ítyaca', aj pu'ij ajtáraa hua' jimi, ajta jaatapuá'citaca' i ti hua' jamuán tyí'cua'caria'aj, ji'nye huá'tziinyá'ca'aj a'íjma i maj ja'antyisí'chej i junavíj. ¹³ Majta i séecan i maj Israel jitze ajtyáma'can, camu majta a'yan huaríj huatoojé'yacan jíme', su lu a'ya mu hue'tzij jin tyúusejrataca'aj a'yájna ti'íj ajta huaríj i Pedro, a'íj pu jin ajta i Bernabé tyo'tyóohue'tzej ti'íj ij ajta a'yan huaríj mati'íj a'íimaj. ¹⁴ A'íj nu jin, nyati'íj huo'séj maj quee tzáahuaty'i'ra'aj jin a'yan tyityetyúucha'iica'aj ti'íj tyé'ijta i nyúucaria'ra' i Dios, a'ya nu nyij tyaaté'exaa a'íjci i Pedro metyi'séeracaj néijmi'i i tyeítyee tijin: "Muáaj paj hua' jitze ajtyáma'can i maj Israel jitze eeráanyej, a'ya paj tyi'tyá'cha'íj mati'íj i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, ¿ji'nye een jíme' ca'nyérij jin a'yan pahuá'uurej a'íjma i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, mej mij a'rá'astej i huá'yí'raj a'íjma i maj Israel jitze ajtyáma'can?"

Dios pu néijmi'caa tyu'túu'uunyi'raj i maj tyá'tzaahuatye'

¹⁵ Ityáj tu a'íjma jitze eeráma'can i maj Israel jitze ajtyáma'can, catu a'íjma jitze i maj ootyá'ítzeerej i Dios jimi. ¹⁶ Tyajta ityáj,

a'yaa tu tyá'mua'reej tiquee a'tíj ji'réenya'aj huatyá'ítzeere'ej i Dios jimi, tyij ajta néijmi'i ará'astej a'íjci i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, sulu a'íí pu ji'réenya'aj huatyá'ítzeere'ej i ti tyá'tzaahuatye' i Círiistu' jimi. A'íj tu jin tyajta ityáj tyá'tzaahuatye' i Círiistu' jimi, ta'aj ij i Dios a'yan taatámua'tyij tyaj ji'ré'nye'ej séejre', a'íjci jíme' tyej tyá'tzaahuatye' i Círiistu' jimi, catu i tyaj ja'rá'astej a'íjci i nyúucarij i maj jin tyí'ijta. Ji'nye capu a'tíj ji'réenya'aj huatyá'ítzeere'ej i Dios jimi tipua'aj a'rá'astej a'íjci i nyúucarij i maj jin tyí'ijta.

17 Ajta ijíij, tipua'aj a'yan tyetyá'huoocaj tyaj ji'ré'nye'ej huatyá'ítzeere'en, a'yaa pu tyé'miteere' tyej tyajta ityáj á'ítzeere', ¿nyiquij a'yan huatóomua'aj ti i Círiistu' ca'nyíjra'aj taatá' tyej tyij je'ej pua'aj tyi'tyítacha'íij? Capu xaa nyu'u. **18** Tipua'aj nyáaj tyi'tíj naatyú'uunaj, nyajtahua'aj nyij jaatyátaahuaj, nyáaj nu nyashíj pué'eenye'. **19** Ji'nye nyáaj nu huamui' a'íjci jimi i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, nyej nyij júurij huatyá'ítzeere'en i Dios jimi. Nyáaj nu nyajta jamuán óotateehuaca' i Círiistu', **20** a'íj nu jin quee che' nyáaj júurij, sulu a'íí pu i Círiistu' nye jimi júurij. Ajta i júuricamej i nyaj jin ijíij júurij, a'íj pu jin júurij i nyaj tyá'tzaahuatye' a'íjna jitze ma'can i yójra' i Dios, i ti naataxié'vej, ajta huatóotoj ti nyejitzé ma'can huamui'nyij. **21** A'íj nu jin quee majuuriésij a'íjci i ti Dios jin juxié'ví'ra' naatá', ji'nye tipua'aj a'íjna i nyúucarij i maj jin tyí'ijta tyu'tá'care'en nyej nyij ji'réenya'aj huatyá'ítzeere'en, capu che' tyi'tíj

huatyahuíire'nyijche' tì i Círiistu' huamuí'.

3

I nyúucarij i maj jin tyí'ijta ajta i maj tyá'tzaahuatye'

¹ Mua'aj mu siaj Galacia jo'cháatimee, capu já'muai'riitye' siaj tyi'tíj jo'itéej xá'ra'nyij. ¿A'tanyij je'ej pua'aj jamuáaruuj? A'íjci i tyaj já'mua'ixaatyé' a'íj tu já'muasejratyé' i maj jó'tatee a'íjci i Jesús tì ajta Círiistu' pué'een. ² A'íj nu'uj mua'reerimu' ja'mua jimi: ¿Nyi a'yan setya'ancuriáa' i júuricama'ra' i Dios a'íjci jíme' siaj ja'rá'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, ca' a'íjci jíme' siaj ja'antzaahuaj i nyúucaria'ra' i Dios? ³ ¿Nyiquij huápuí'i jquee já'muai'riitye' siaj yo'itéej xá'ra'nyij, ji'nye mua'aj xu seríj a'íjci jitze aróoca'nyajca'aj i júuricama'ra' i Dios, siajta ijíij a'yan tyá'xie've' siaj a'íj ará'astej i siaj jujíimua'aj siana'aj jájtyo? ⁴ ¿Nyiquee tyi'tíj je'ej tyajamuaatyáhuíi i nyaj jéehua tyámua' naa tyajamuá'aixaa? Capu je'ej tyí'rij tiqee tyi'tíj jin je'ej tyajamuatyáhuíire'en. ⁵ Ti'íj i Dios jamuaatá' i ju júuricamej, ajta je'en tyi'tíj huataséjrataca' i ja'mua tzajta', ¿ji'nye een jíme' a'yan huaríj? Capu a'íjna jíme' siaj ja'rá'astijrej a'íjci i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, sulu a'íj pu jin i siaj ja'antzaahuaj i nyúucaria'ra'.

⁶ A'yaa pu cha'tána'aj i Abraham tyá'tzaahuatya'ca'aj i Dios jimi, a'íj pu jin i Dios tyámua' tyeetyájtoo, ajta ji'reeny'ej jimi huatyá'itzee. ⁷ A'yaa pu'ij tyúuxie've' siaj jáamua'reej tijin i maj ji're'can jíme' i

Abraham jitze eeráma'can, a'íí mu a'íin pué'een i maj tyá'tzaahuatye'. ⁸ Jácuaj imuáj pu a'yan tyé'yu'si'huaca'aj i yu'xarij jitze tì i Dios a'yan ajta huo'támua'sij maj tyámua' een a'íimaj i maj quee Israel jitze ajtyáma'can i maj majta tyá'tzaahuatye', a'yaa pu tyaaté'exaatya'ca'aj a'íjci i Abraham tijin: "Néijmi'caa nu i tyeítyee tyámua' tyu'tyátoosij a jitze ma'can." ⁹ A'íj pu jin, néijmi'i i maj tyá'tzaahuatye', Dios pu tyámua' tyihuo'tá'sij jamuán a'íjci i Abraham i tì ajta tyá'antzaahuaj.

¹⁰ A'tyán maj a'íj jitze tyí'ca'nyej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'íjma pu puéjtzij huo'ta'sij i Dios, ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: "Puéjtzij pu jaci'tyij a'tíj tiqee néijmi'i já'astijre' je'ej tì ye'ej tyé'yu'si' i yu'xarij jitze i maj jin tyí'ijta." ¹¹ A'íj tu jin a'yan tyá'mua'reej tiqee a'tíj ji'reenya'aj séejre' tì néijmi'i ará'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, ji'nye a'yaa pu ajta tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: "A'íjna i tì naa tyí'tyevij, a'íí pu júurij huatyá'ítzeere'ej a'íjci jíme' i tì tyá'tzaahuatye'." ¹² Ajta a'íjna i nyúucarij i maj jin tyí'ijta capu a'íj jitze ma'can i maj jin tyá'tzaahuatye', sulu a'yaa pu tyá'xaj tijin: "A'íjna i tì ja'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'íj pu jin a'yan tyi'cháaj ja'mej."

¹³ Círiístu' pu tajapuá huatanyúj, tì'ij quee puéjtzij táaci'tyij a'íjci jíme' tyaj quee ja'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'íí pu tajitzé ma'can jaapuéjtzitariaca', ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' i yu'xarij jitze tijin: "Puéjtzij pu jaci'tyij a'tíj tì mui'nyij jo'tatéehuaj i ciyéj jitze." ¹⁴ A'yaa pu

a'íjci jin tyu'ríj ta'aj ij huo'ci'tyij i Dios ti jin tyámua' tyihuo'tyátoosij, a'íjma i maj quee Israel jitze ajtyáma'can, tyata'aj tyij tyajta néijmi'i a'íjna jitze ma'can i tyaj jin tyá'tzaahuaty'e ja'ancuriá'an i júuricama'ra' i Dios i ti jin tyá'tóoratziiri'.

*I nyúucarij i maj jin tyí'ijta capu jo'rio'uunaj i
Dios ti jin tya'tóoratziiri'*

¹⁵ Nye'ihuáamua', a'íj nu jamuaté'eexaatye'ej je'ej ti tyí'rinyacaa i tyeítyee jimi, tipua'aj a'tíj tyl'tíj jin atóoratyij ajta jo'yú'xaj je'ej ti rinyij, capu i'ríj ti a'tíj jo'rio'uunaj nusu ti jéetze' jitzán tyo'yú'xaj. ¹⁶ Ajta ijíj, Dios pu a'yan tya'táratziiri' a'íjci i Abraham ajta i ti jitzán eeráma'can. Capu i yu'xarij a'yan mui'caa tyí'tyáxajta, sulu siij pu'uj i ti jitzán eeráma'can, a'íi pu'ij a'íin pué'een i Ciriistu'. ¹⁷ A'yaa pu huatóomua'aj i nyaj já'mua'ixaatye' tijin: Dios pu tyl'tíj jin tya'tóoraj i Abraham jimi, a'yaa pu'ij ajta tya'róo'astej. A'íj pu jin i nyúucaria'ra' i Moisés ti'ij yan huataséjre a'yan tyoomá'caj muáacuaj anxietyej nyinyi'ra'aj japuan seityéj japuan tamuáamuata', capu i'ríj ti i nyúucarij jo'rio'uunaj ti'ij quee che' tyl'tíj huíria'aj i Dios ti jin tya'tóoraj. ¹⁸ Ji'nye tipua'aj i Dios ti jin tya'tóoratziiri', a'íj jitze aróoca'nyaj i nyúucaria'ra' i Moisés, capu che' a'íin pue'énye'ej ja'mej i Dios ti jin tya'tóoratziiri', ajta i Dios pu a'yan tya'tóoratziiri' ti juxié'vi'ra' jin tyámua' tyeetyátoonyij a'íjci i Abraham.

¹⁹ ¿Tyl'tanyí na'aj ij je'ej tyí'huíire' i nyúucarij i maj jin tyí'ijta? A'yaa pu hua' jimi

tyu'tyátuihuaca', mej mij jáamua'reej i maj jin ootyá'itzee i Dios jimi, 'asta na'aj quee huatasére a'ijna i ti jitzán eeráma'can i Abraham, i ti jitzán i Dios tya'tóoratzii'. Ajta i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'ii mu i maj tajapuá tyí'huiire' hua' jimi jaatyájtoo i tyeítyee, a'ijna jitze ma'can i Moisés. ²⁰ Ajta ti'ij i Dios a'yan tya'táratzi'i' a'ijci i Abraham, capu a'tíj huata'ityaca', sulu jusíij pu a'yan huaríj, ajta siij na'aj a'fin pué'een i Dios.

I ti jin tyí'huiire' a'ijna i nyúucarij i maj jin tyí'ijta

²¹ ¿Niyiquij a'yan huatóomua'aj ti seequéj tyá'xaj i nyúucarij i maj jin tyí'ijta a'ijci i Dios ti jin tya'tóoratzii'? Capu xaa nyu'uj, ji'nye tipua'aj i nyúucarij i maj tyí'ijta júuricamej tatá'care'en, a'yaa pu'ij tyii'rúitacaj tyaj ji're'nye'ej huatyá'itzere'en i Dios jimi a'ijci jime' tyaj ja'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta. ²² Ajta a'ijci i yu'xarij jitze a'yaa pu tyá'xaj tyaj néijmi'i ootyá'itzee i Dios jimi, mata'aj mij a'tyán maj tyá'tzaahuatye' i Ciríistu' jimi huatái'riitarij maj ja'ancuriá'an a'ijci i ti jin Dios tya'tóoratzii'.

²³ Ti'ij quee xu huataséeria'caj i tyaj jitzán tyá'tzaahuatye', a'ij tu jin eetyánami'huaca'aj i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, a'yan tyetye'ejcho've'ej ti huatasére'en a'ijna i tyaj jitzán tyá'antzaahuatye'en. ²⁴ A'ijna i nyúucarij i maj jin tyí'ijta a'yaa pu tyí'tacha'iica'aj ti'ij i ti ca'nyérij jin tyí'muarie' ti'ríij ti tyiséra, 'asta na'aj quee uvé'nyej i Ciríistu', ta'aj ij i tyaj

jín tyá'antzaahuatye'sij taatá'an tyaj ji're'nye'ej huatyá'itzeere'en. ²⁵ Ajta ijíij tì arí huataséjre i tyaj jitzán tyá'tzaahuatye', capu che' a'iín tacha'ij i nyúucarij i maj jin tyi'ijta, ²⁶ ji'nye a'ijna jíme' i siaj jin tyá'tzaahuatye' i Ciríistu' jimi, néijmi'i xu mua'aj yójmua'mua' pué'een i Dios, ²⁷ ajta siati'ij jimi huatyá'itzee i Ciríistu' a'ajna siati'ij huái'huaca', aj pu ajta jamue're'chejtya'xi. ²⁸ Capu che' a'iín juxie've' tipua'aj Israel jitze pua'ajtyáma'cantaj, na'ríij a'íijma jimi i Griego, tipua'aj i tì juxáahuaj majo'cha'can, na'ríij i tì ca'nyéjrij jin tyí'huiire', tipua'aj tyáati' nusu íiti', ji'nye néijmi'i xu mua'aj i Ciríistu' jitze ajtyáma'can, a'íj xu jin siij siana'aj pué'een jimi. ²⁹ Ajta tipua'aj Ciríistu' jitze xa'ajtyáma'can, a'íj xu jin siajta a'íj jitze eeráma'can i Abraham, ajta a'iín tyajá'muaci'tyij i tì jin Dios ty'a'tóoratzíiri'.

4

¹ A'yaa pu huatóomua'aj i nyaj já'mua'ixaatye' tijin: Ti'ij ooj pa'ri'istan a'íjna i tì néijmi'i tyá'ci'tyij, a'yaa pu cha'tána'aj een tì'ij siij tì ca'nyéjrij jin tyí'muarie', tyij ajta arí néijmi'i tyía'ra'an tyi'pué'een ² Séecan mu jacha'ij, majta a'íjna jin antyúumua'reej maj tyú'cha'iin néijmi'i i tì tyía'ra'an, 'asta na'aj quee tya'rá'astij a'náj tì i táatajra' a'yan tyaaxá'pui'intari'ri'. ³ A'yaa pu cha'taj ityájma jimi tyé'yi'ij, tyati'ij quee xu tyi'tíj mua'reeriacaj, a'ií pu tyí'ta'ijtya'ca'aj iiyan tì tyí'sejre' i cháanacaj japua. ⁴ Ajta tì'ij atyojo're'nyej a'náj tì a'yan tya'xá'pui'intari'huaca', Dios

pu juyój ujo'ta'ítyaca', i ti huanie'huaca' i íitaj jitze, ajta a'yan tyá'rá'astej i nyúucarij Moisés ti jo'yú'xaca', ⁵ ta'aj ij a'íin tajapuá huatányuunyij, ji'nye a'íi pu tyí'ta'ijtya'ca'aj i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, ajta je'en taatá'an tyej tyij huátatyamua've'en a'íjna jíme' tyaj tyeríj yójmua'mua' pué'een i Dios. ⁶ Ajta tyaj tyeríj yójmua'mua' pué'een, Dios pu yo'ta'ítyaca' i júuricama'ra' i juyój i taxiéjnyu'caa tzajta', ajta i júuricama'ra' a'yaa pu tyá'huoo tijin: "Muáaj paj nyatáataj pué'een, i nyaj jéehua jaxie've'." ⁷ A'yaa pu'ij, capáj che' ca'nyéjrij jin tyí'muarie', sulu yójra' paj pué'een i Dios, ajta ijíij paj períj yójra' pué'een, Dios pu a'yan tya'ajxié'vi'ra' pej pij néijmi'i jimi tya'ancuriáan.

Pablo pu je'ej tyóomua'ajcaa a'íjma jimi i maj tyá'tzaahuatye'

⁸ Jácuaj ímuáj, siati'ij quee xu jamua'tyáacaj i Dios, mua'aj xu ca'nyéjrij jin huá'huíria'ca'aj a'íjma i maj a'yan hua'tamuá'muaj tijin dioosij. ⁹ Ajta ijíij siaj seríj jamua'tyej i Dios, nusu ijíij ti arí i Dios já'muamuajtye, ¿ji'nye tyí'ríj siaj sij siajtáhua'aj ca'nyéjrij jin tyu'tyáhuíire'en a'íjci jimi i tiquee tyi'tíj huíire', ajta ti'ij ajtáhua'aj ca'nyéjrij jin tyajamuaata'íjtye'en? ¹⁰ Mua'aj xu tyí'ye'estyaa, ti'ija a'ájna atyojo're'nyej a'náj ti tyi'tíj je'ej huaríj, na'ríij i máxcirie' ti jitzán tyi'tíj atyojo're'nyesij, nusu i nyinyi'ra'aj i maj jitzán a'yan tyá'mua'reej tyi'tíj jíme'. ¹¹ A'íj nu jin jéehua tyí'tziinye' tipua'aj quee tyi'tíj huatyáhuíire'en i nyaj jin tyu'muáriej ja'mua tzajta'.

12 Nye'ihuáamua', a'yaa nu tyaja'muahuavijj siaj a'yan rijcaj nyati'ij nyáaj, ji'nye nyáaj nu nyajta a'yan tyi'tyínyecha'ij siati'ij mua'aj. Caxu siaj mua'aj tyi'tíj jin ootyá'ítzeerej nye jimi. **13** A'yájna siati'ij seríj tyá'mua'reej, nyati'ij anaquéej jamuaaté'exaa i nyúucaria'ra' i Dios, a'yaa nu tyi'cuí'ij nyati'ij a'yan huaríj. **14** A'íjna i nyaj jin tyí'cui'ca'aj, jéehua pu jamuaata-muárie'ristej, siajta mua'aj caxu naataxána'vej, caxu siajta naatyáxaahuataca', sulu tyámua' xu tyinaatyéeje ti'ij nyaj a'íin pué'eenye' siij ti tajapuá tyí'huiire', na'ríij yaa ti'ij nyaj a'íin pué'eenye' i Círiistu' ti ajta Jesús pué'een. **15** ¿Ji'nye huaríj a'íjna i siaj jin jutyamua'va'ca'aj? A'yaa pu tyíi'rij nyaj a'yan tyaataxáj ja'mua jíme' yee tipua'aj a'yan tyíi'riitacajche', mua'aj xu je'tatú'tu'nyijche' i juji'sij siaj sij nyéetzij naatatú'tu'tye'en. **16** Arí ijíij, ¿nyij seríj nyéjcha'íire' a'íjci jíme' nyaj tzáahuatyi'ra'aj jin tyajá'mua'ixaatye'?

17 A'íjma jimi i tyeítyee jéehua xu hua' jitze juxié've', majta quee a'íjna jíme' mej mij tyámua' jamuáa'uurej. A'yaa mu tyá'xie've' siaj sij tajimí ajtácíinyej, siaj sij siajta mua'aj hua' jitze tyú'ca'nyej. **18** A'yaa pu tyí'xa'pui' maj ja'mua jitze juxié've'aj i séecan, siaj sij tyámua' huó'uurej, ajta a'náj tina'aj a'yan tyúuxie've', capu a'áa na'aj tipua'aj nyijta ja'mua jamuán a'áa jó'catyij. **19** Nyiyóojmua', jéehua nu ja-jpuéjtzij ja'mua jíme', a'yájna ti'ij i íiti' ti jo'tacui'nyaca' pá'rí'ij jíme', 'asta na'aj quee i Círiistu' ja'mua jimi tyámua' tyu'tyá'ítzeere'en.

20 Canu a'tzúj jamua'reej je'ej nyaj ye'ej huárinyij mua'ajmaj jíme'. Nyóoche' a'áa jó'catyiiche' ja'mua jimi nyej nyij quee che' tyajá'muayu'se'ej nyana'aj, sulu nyej nyij tyajamuáa'ixaatye'en senyeséeracaj.

Je'ej maj huaríj a'íjna i Agar, ajta i Sara, i tyaj jin yo'ítéej tá'ra'nyij

21 Siata'aj naaté'exaatyé' mua'aj mu siaj jaxie've' siaj sij ja'rá'astyaj a'íjci i nyúucarij i maj jin tyí'ijta, ¿nyitzaa sequée a'yan tyáanamuajri' je'ej ti tyá'xaj a'íjci jitze i nyúucarij? **22** A'yaa pu tyé'yu'si' ti i Abraham hua'puácaa tyiyójmua'ca'aj i maj tyétyacaa. Síij pu jitzán huanie'huaca' a'íjci i íitaj ti ca'nyéjrij jin tyí'muarie'ca'aj, ajta i síij, a'íi pu jitzán huanie'huaca' a'íjci i íitaj ti juxáahuaj jo'chá'canya'aj. **23** A'íjna i ti huanie'huaca' a'íjci jitze i íitaj ti ca'nyéjrij jin tyí'muarie'ca'aj, a'íi pu a'yan éenye'ej huanie'huaca' mati'ij i ti'ríij. Ajta i síij, a'íjna i ti huanie'huaca' jitzán i íitaj ti juxáahuaj jo'chá'canya'aj, a'íi pu a'íjci jin huanie'huaca' ti Dios a'yan tya'tóoratziiri'. **24** Fríj tyaj a'yan tyaataxáj ti a'yan huatóomua'aj a'íjna i nyúucarij ti a'yan tyé'yu'si'. A'íimaj i úucaa i maj hua'puaj, a'yaa pu huatóomua'aj i nyúucarij ti hua'puaj ti jin Dios tyihuo'ta'íj i tyétyacaa. Síij i nyúucarij pu a'áa já'ma'can i jíríj japua ti a'yan tyaja'rásjyapuaj tijin Sinaí. A'íj mu jitzán eeráyesij a'íimaj i ti'ríij i maj tya'tyáhuiire'sij ca'nyéjrij jíme'. Ajta a'íjna i nyúucarij, a'íj puíricij a'íjna i íiti' ti a'yan

ántyapuaj tijin Hagar. ²⁵ A'íjna i Hagar, a'yaa pu huatóomua'aj a'íjna i jirij i Sinaí, a'áa ti jo'tácaj a Arabia. A'yaa pu ajta huatóomua'aj chájta' ti já'sejre' a Jerusalén, ji'nye óoche' pu ca'nyérij jin tyí'muarie' jamuán i yójmua'mua'. ²⁶ Ajta a'íjna i Jerusalén tajapuá ti já'ma'can, a'íi pu juxáahuaj jo'cha'can. Ajta a'íi pu pué'een i taj náanaj. ²⁷ A'yaa pu'uj na'aj ji'nye a'yaa pu tyé'yu'si' tijin:

Pajta muáaj, tiqee che' muo'tacuí'nyij, pata'aj huatá'tyamua've'en.

A'yaa paj huárinyij, ji'nye jéehua paj tyiyóomua'aj puá'mej
mu paj quee a'náj ootájucataca'
quee a'íjna i íiti' ti víche'.

²⁸ Siajta mua'aj, nye'ihuáamua', a'yaa xu cha'taj siana'aj séejre' ti'ij a'íjna i Isaac ti a'íjci jin eeráanyej i ti jin Dios a'yan tya'tóoratzíiri'. ²⁹ A'ájna ímuáj a'íjna i yójra' ti a'yan cha'tána'aj éenye'ej huanie'huaca' matii'ij i ti'ríij, a'íi pu je'ej pua'aj jáaruuj a'íjci i yójra' ti huanie'huaca' a'íjci jime' i muárie'ria'ra' i júuricama'ra' i Dios. Ajta ijíij, a'yaa pu cha'taj tyí'rinyacaa. ³⁰ Ajta, ¿ji'nye tyá'xaj i yu'xarij jitze? Nyiquij a'yan yee: "Pata'aj jaatamuáritye'en a'íjci i íitaj ti ca'nyérij jin tyí'muarie', pajta i yójra', ji'nye capu a'náj tyl'tíj jací'tyij a'íjci i yójra' i íitaj ti ca'nyérij jin tyí'muarie', sulu néijmi'i pu tyá'ci'tyij a'íjci i yójra' i íitaj ti juxáahuaj jo'cha'can." ³¹ A'íj pu jin, nye'ihuáamua', catu a'íjci jitze eeráanyej a'íjci i íitaj ti ca'nyérij jin tyí'muarie'ca'aj. Catu

xaa nyu'uj, sulu a'íj tu jitzán eeráanyej a'íjci i íitaj tì juxáahuaj jo'chá'canya'aj.

5

Maj quee tóoa'care'en maj ca'nyérij jin ty'i'huiire'ej

¹ Ciríistu' pu tii'ráttoo tyej tyij taxáahuaj mahuací'ca'an. A'íj xu jin caxu che' tóoa'care'en siaj sij ca'nyérij jin tyí'muarie'ej, caxu che' huariá'ci'ca'an a'yájna siati'iíj tyityaajú'ca'aj.

² Sianáanamuajri'. Nyáaj i nyaj Pablo pué'een, a'yaa nu tyajá'mua'ixaatye'. Tipua'aj a'yan setyityaatóa'an maj ja'antyísiichixi'in i ta'antyuuví'rajmee i siaj jitzán sa'raca, tì'íj tyá'xaj i nyúucarij maj jin tyí'ijta capu tyi'tíj jin jamuaatyáhuiire'ej i Ciríistu'. ³ A'yaa nu tyaaté'exaatye'sij tzáahuatyi'ra'aj jíme' a'tíj tìna'aj tì ja'antyisíjchej i junavíj, a'yaa pu jimi tyuuxié've'ej ja'mej tì'íj néijmi'i ará'astej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta. ⁴ Mua'aj mu siaj a'yan tyá'huoo siaj ji're'nye'ej huatyá'ítzeere'en i Dios jimi, mua'aj xu seríj ajtacií a'íjci jimi i Ciríistu', siajta ajtacií a'íjci jimi i Dios tì tyámua' tyajamuaatá'. ⁵ Tyajta ityáj, a'íj tu jitze arataca'nyáaj i júuricama'ra' i Dios a'yan tyetyi'ijcho've'ej tyej tyij ji're'nye'ej huatyá'ítzeere'en i Dios jimi a'íjci jíme' i tyaj jin tyá'tzaahuatye'. ⁶ A'yaa pu tyí'een, ji'nye i Ciríistu' jimi, capu a'tzúj jitzán juxie've' tipua'aj a'tíj arí ja'antyisíjchaca' i junavíj nusu quee. A'íj pu xaa jitzán juxie've' tì a'tíj a'yan tyihuo'taxié've'en i tyeítyee tzáahuatyi'ra'aj jíme'.

⁷ Tyámua' xu seríj mua'aj tyityaajú'ca'aj i juyéj jitze. ¿A'tanyíj tyajamuantyi'uunyi'ri' siaj sij quee che' já'astyaj a'íjci i nyúucarij ti ji're'can jíme'? ⁸ Capu a'íin ca'nyíjra'aj jamuaatá' i Dios i ti jamuaatajé. ⁹ A'ya mu tyí'xaj ti cíira'tzuj i levaduuraj néijmi'i tyináxcaj i cuéjtzij, ¹⁰ a'íj nu jin nyáaj i tavástara' jitze tyí'ca'nyej siaj mua'aj quee seequéj tyí'mua'tyij, ajta i Dios pu puéjtzij jaatá'sij a'íjci i ti tyajamua'antyi'uunyi', ajta quee je'ej rínyij a'tíj ti pué'een.

¹¹ Ajta nyéetzij jíme', nye'ihuáamua', tipua'aj nyooj a'yan tyajá'mua'ixaaty'ej siaj ja'antyísichixi'in i junavíj, camu che' je'ej pua'aj nya'uuréenyijche' a'íimaj i maj Israel jitze aftyáma'can, ji'nye capu je'ej pua'aj hua'namuaaraste'ej ja'mej i nyúucarij nyaj já'mua'ixaaty'e' ti i Ciríistu' óotateehuaca' i cúruuj jitze. ¹² Ajta a'íima jíme' i maj a'íjci jin tyajamua'antyiú'nyi', a'ya pu tyina'ráanajchi nyéetzij maj anaquéej a'íimaj jujíimua'aj huatyóosichixi'in.

¹³ Siajta mua'aj nye'ihuáamua', Dios pu jamuaatajé siaj sij juxáahuaj mahuac'i'an. Ajta caxu a'íjci jin a'yan rijcraj siaj sij a'yan cha' siana'aj je'ej pua'aj rijcraj je'ej ti tyajamuá'miteeraste'. Sulu siata'aj juxie've' huatóohui're'en séej jamuán siajta séej. ¹⁴ Ji'nye néijmi'i pu i nyúucarij i maj jin tyí'ijta séej na'aj jitze tya'róo'astee i ti a'yan tyá'xaj tijin: "Pata'aj jaxie've' i axa'aj tyévij a'yájna patí'ij asíij tyl'axie've'." ¹⁵ Tyámua' xu'uj mua'aj, ji'nye tipua'aj mua'aj je'ej pua'aj setyúuxajta na'ríij

siooj jujíimua'aj tyúucha'iire'ej, mua'aj xu sij
jujíimua'aj antyúupua'ritye'sij.

*I ti tatzájta' eerányinyii, ajta i ti jitzán
eerányinyii i júuricama'ra' i Dios*

16 A'íj nu jin a'yan tyí'xaj tijin: Siata'aj a'yan tyí'tyechajcaj a'íjci jitze xa'rooca'nyéej i júuricama'ra' i Dios, siaj sij quee tyí'tíj jin je'ej pua'aj rijcaj i ti ja'mua tzajta' tye'rányinyii.

17 Ji'nye je'ej ti tyá'xie've' i ti je'ej pua'aj een, a'íi pu jájcha'iire' i júuricama'ra' i Dios, ajta a'íjna i júuricama'ra' i Dios a'íi pu ajta jájcha'iire' i ti je'ej pua'aj een. A'íi mu a'yan tyityetyúucha'iire', a'íj xu jin mua'aj quee a'náj a'yan rinyij je'ej siaj tyá'xie've'. **18** Ajta tipua'aj i júuricama'ra' i Dios tyaja'muamua'tyej, capu ij che' mua'ajmaj tyaja'mua'íitya'aj ja'mej i nyúucarij i maj jin tyí'ijta.

19 Tyámua' pu tyé'miteere' je'ej maj rícij a'íimaj i maj ja'astej i ti je'ej pua'aj een, a'íi mu juxana'cire' séecan jamuán i maj quee jatyévi'tin, huápui'íj mu xána'visi' rícij a'íj mu mij jin meríj jó'vej, **20** a'íi mu hua'najchej i sáanturij, majta tyí'chahuaa. Jéehua mu juxana've', majta quee tyámua' ja'huóomua'raj, majta óochueere'. Jéehua mu tyo'cájaaxjejve', majta séecan jaaxjejtye', majta jé'ta' huaci'íj, majta séecan jimi ajtyú'uuvej. **21** Jéehua mu tyihuá'chueere', majta juta'rujve', majta tyí'nyacua'aj, majta néijmi'i jin a'yan rícij i ti je'ej pua'aj tyí'een. A'yaa nu nyij mua'ajmaj

tyajá'mua'ixaaty'e', a'yájna nyati'ij nyáaj nyeríj jájcuaj ímuáj huaríj, tijin i maj a'yan tyityetyúucha'ij camu ujo'tyárutyij jo'tij i Dios tyejé'ijtaj.

²² Ajta a'íjna i júuricama'ra' i Dios ti tyihuatá'caa, a'íi pu a'íin pué'een tyej tyámua' tyihuojó'mua'raj, ajta tyámua'vi'ra'aj, ajta tyaj taxáahuaj sévre'ej, tyaj néijmi'i jin tyo'táviicue', tyajta huo'xié've'en séecan i tyeítyee, tyajta tyihuo'tapuéje'en, tyajta quee tyi'tij jin á'ítzeeria'aj, ²³ tyaj quee á'tatzaahuaty'e'ej, ajta hua' jitze séejre' i ti xá'pui'. Capu ij ajtahua'aj siij séejre' i nyúucarij ti tyi'tij jin hua' jitze pua'ritye'ej. ²⁴ Majta i maj jitán ajtyáma'can i Ciriistu' ti ajta Jesús pué'een, mu'ríj néijmi'i tyu'táxaahuataca' i ti je'ej pua'aj tyí'een ti eerányinyiica'aj i hua' tzajta' mej mij quee che' je'ej pua'aj tyityetyúucha'ij. ²⁵ Tipua'aj a'íj jin tyajúrij i júuricama'ra' i Dios, tyiche' tyajta tyu'tá'an ti'ij i júuricama'ra' i Dios tu'cájuyetyej.

²⁶ Tyiche' quee á'tatzaahuaty'e'ej, tyajta quee ca'nyijra'aj tatá'care'en tyej tyij je'ej pua'aj á'tamua'raj nusu tyej tyij tajíimua'aj tyítajaaxiejvi'.

6

Miche' huatóohuiire'en siij ajta siij

¹ Nye'ihuáamua', tipua'aj séej a'tij xaaséj ti ootyá'ítzeere'en tyi'tij jime', siata'aj mua'aj mu siaj i júuricama'ra' i Dios jitze aróoca'nyej jaatáhuíire'en. Ajta siati'ij a'yan huárinyij tyámua' xu'uj siaj sij quee a'yan cha'taj siana'aj

tyityo'tyá'itzeere'en ti'ij a'ín tyo'tyá'itzee.
² Siata'aj huatóohuiire'en séej jamuán siajta séej,
 a'yaa xu sij a'íjci jin tya'rá'astej i nyúucaria'ra' i
 Círiistu'.

³ Tipua'aj a'tíj a'yan tyé'miteeraste'ej ti tyi'tíj
 jin antyúumua'reej, ajta quee tyi'tíj jin an-
 tyúumua'reej, a'íí pu jusíij jucuanamuaj. ⁴ Che'
 síjj ajta síjj jusíij huóosej je'ej ti tyi'tyúucha'íj,
 ajta tipua'aj tyi'tíj jin óotzaahuatya'mui'íj, che'
 a'íjna jíme' je'ej ti jusíij tyi'tyúucha'íj, che' quee
 i séecan jíme'. ⁵ Ji'nye a'yaa pu tyúuxie've'
 ti síjj ajta síjj a'yan tyó'viicue' je'ej ti tyi'tíj
 tyá'muarie'riste'.

⁶ A'íjna i ti jumua'tyej i nyúucaria'ra'
 i tavástara', a'yaa pu tyúuxie've' ti
 jaatyáhuíire'en a'íjci i ti tyá'mua'tyej.

⁷ Caxu mua'aj jucuanamuaj, capu i'ríj siaj
 jáacuanamuaj i Dios. Tyi'tíj siaj mua'aj tyu'tá',
 a'yaa xu cha'taj siana'aj tya'ancuriáa'sij. ⁸ A'íjna
 i a'tíj ti a'íj jimi tyí'muarie' i ti je'ej pua'aj een,
 a'yaa pu tyá'cí'tyij ti huámui'nyij. Ajta a'tíj ti a'íj
 jimi tyí'muarie' i júuricama'ra' i Dios, a'íí pu i
 júuricama'ra' i Dios jaatá'sij ti júurij já'ra'nyij
 jusén jíme'. ⁹ A'íj tu jin tyiche' quee jaxaahuataj
 i tyaj jin xá'puí' ricij, ji'nye tipua'aj tyequée
 jaxaahuataj tyi'tíj tu ancuriáa'sij a'ájna xicáara'
 jitze je'ej ti tye'tyévijtye'. ¹⁰ A'íj pu jin, a'náj tyaj
 a'yan tya'ajxié'vi'ra'aj, tyiche' tyámua' huó'uurej
 i taxa'aj tyeítyee, tyajta jéetze' tyámua' tyi-
 huó'cha'iín a'ííjma i maj majta tyá'tzaahuatye'.

*Maj tyámua' tyeeséj ti'ij quee a'tíj
 huo'cuanamuan*

11 Tyámua' xu mua'aj tyeeséj je'ej nyaj va'cán jin tyé'yu'xaj i nyamuáca' jime'. **12** A'íimaj i maj já'mua'ítziiitye', majta a'yan tyí'tyese' siaj sij ca'nyéjrij jin ja'antyisíjchej i junavíj, a'ya mu rícij mej mij i tyeítyee tyámua' huojo'sejra camu jaxie've' ti puéjtzij huo'ci'tyij a'íjci jime' maj ja'rá'astee a'íjci i Círiistu' i ti óotateehuaca' i cúruuj jitze. **13** Ajta a'íimaj i maj ja'antyisíjchej i junavíj, camu ja'rá'astyaa i nyúucarij i maj jin tyí'ijta. A'ya mu tyá'xie've' siaj mua'aj ja'antyisíjchej i junavíj, mej mij a'íjci jin ahuóotzaahuatye'en siaj a'íjci jin a'yan huaríj. **14** Nyajta nyáaj canu tyi'tíj jin á'nyatzaahuatye', sulu a'íj nu jin á'nyatzaahuatye' ti Círiistu' nyej jitze ma'can jaapuéjtzitariaca' i cúruuj jitze. Ji'nye a'íjna jitze ma'can i cúruujra' i Círiistu', capu che' i cháanacaj nye jimi séejre', nyajta nyáaj canu nyajta che' i cháanacaj japua séejre'. **15** Capu tyi'tíj huiire' tipua'aj a'tíj ja'antyisíjchaca' i junavíj nusu quee, a'íi pu juxie've' ti a'tíj jájcuán jin huanie'huaj i Dios jimi. **16** Che' Dios huo'tyápua'ritye'en, ajta hua'ancu'vajxi'in a'chu maj pua'máj ja'rá'astee a'íjci i nyúucarij, majta néijmi'i i maj Israel jitze ajtyáma'can i tyeítyeristyamua'me'en i Dios.

17 Ijíij ti yujo'que'tíj ja'mej canu che' jaxie've' ti a'tíj nya'ítziiitya'aj, ji'nye pu'ríj nye jitze séejre' a'íjci jime' i nyaj jajpuéetzij i Jesús jitze ma'can.

18 Nye'ihuáamua', che' i tavástara' i Jesús ti ajta Círiistu' pué'een, che' a'íin tyámua' tyajamuaatá'an i ja'mua tzajta'. Che' a'yan tyá'ra'nyij.

**I nyúucarij ti jácua ti a'ijna á'xaj i
Tavástara' i Jesús ti Ciríistu' pue'een ajta
Salmos**

**Cora, Santa Teresa: I nyúucarij ti jácua ti a'ijna
á'xaj i Tavástara' i Jesús ti Ciríistu' pue'een ajta
Salmos New Testament+**

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, Santa Teresa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

4f03662f-a4e0-5c7c-a13b-0b7002b5b8f6